

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. How were the responsa of the Geonim written?
2. Who wrote the first complete commentary on the Talmud?
3. To whom did Rav Sherira address the letter in which he outlined the history of the Talmud and the Geonic period?
4. When did the author of the Sheiltos live?
5. Who wrote the Halachos Gedolos?

This and much more will be addressed in the ninth lecture of this series: "The Legacy of the Geonim".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE

Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series V Lecture #9

THE LEGACY OF THE GEONIM-THEIR MAJOR WORKS AND CONTRIBUTIONS

Presented by Rabbi Shmuel Irons

I. The Responsa

A.

בכל יום מהחדש (אדר?) מוציא אליהם כל השאלות שהגיעו אליו ונותן להם רשות שישבו תשובה עליהם והם מכבדין אותו ואומרים לא נשיב בפניך עד שהוא תוקף בהם ואז מדברים כל אחד ואחד לפי דעתו לפי חכמתו מקשיין ומפרקיין ונושאיין ונותניין בכל דבר ודבר ומעייניין יפה יפה. וראש ישיבה שומע את הדברים ומבין כל מה שאומריין ומקשיין זה לזה ועומד ומעיין בדבריהם עד שיתברר לו האמת, ומיד יצוה לסופר להשיב ולכתוב. וכך היה מנהגם לעשות בכל יום ויום עד שמשיבין תשובת כל השאלות שבאו להם השנה מקהלות ישראל. ובתכלית החודש יקראו התשובות והשאלות במעמד כל החבורה כולה וחותרם עליהן ראש ישיבה ואחר כך שולחין אותם לבעליהן. ואז מחלק הממון אליהם. סיפור נתן הבבלי המובא בסוף ס' היוחסין

Every day of the month of Adar the Rosh Yeshiva would bring out to them all of the questions (shailos) that had reached him and he would give the Yeshiva permission to respond. They would [first] honor him by saying, "We will not respond in your presence." Only when he would prevail upon them would they respond, each according to his understanding and wisdom. They would ask and answer, argue back and forth and look very deeply into every matter. The Rosh Yeshiva would listen to the words [that were uttered] and would discern all that they said and asked one another. He would then get up and think through their words until he was certain he had uncovered the truth. He would then immediately command the scribe to respond and write [the responsa that he dictated]. This was what was regularly done every day until all the the questions that had come to him throughout the year from the Jewish communities would be answered. At the end of the month they would read the questions and answers in the presence of the entire group. The Rosh Yeshiva would then affix his signature to them and send them to their respective inquirers. Then, [after he had sent out the responsa,] would he distribute the funding to them. **Account of Nasan HaBavli as is recorded at the end of Sefer HaYuchasin**

B.

עמרם בר ששנא ר"מ דמתא מחסיא לכל רבנן ותלמידיהון ושאר אחינו בית ישראל הדרים במדינת ברצלונא, יקרים ונכבדים ואהובים לפנינו, שלומם ירבה לעד ויגדל. קבלו שלום ממני וממר צמח דיינא דבבא ומן רישי כלי, ומכל החכמים הסמוכים שהם במקום סנהדרי גדולה, ומן בני קיומי שהם במקום סנהדרי הקטנה, ומשאר חכמים ותנאים ות"ח שבישיבה כלה, שתמיד בשלומכם אנו שואלים ומבקשים רחמים עליכם מן המקום ברחמיו הרבים. תשובת הגאונים ליק נ"ו

[From] Amram bar Sheshna, Resh Mesivta of Masa Mechasia to all the Rabbis and their disciples and the rest of our brethren of the House of Israel that dwell in Barcelona.

[They who are] precious and esteemed and beloved by us may their peace for ever be magnified. Receive greetings from me and from Mar Tzemach, the judge at the gateway, and the heads of the assemblages (Reshei Callah) and from all the scholars that are ordained who are in place of the great Sanhedrin, and from the establishment who are in place of the minor Sanhedrin, and from the other scholars and tannaim (experts on Braiisos), who constantly inquire of your well being and beseech Hashem for mercy on your behalf. The questions that you asked of us we read in the presence of the head of the Beth Din and the Alufim and scholars and all the students. We have thought deeply into them and have dealt with all of the issues that were brought up in them and the following is what we have been shown through the help of Heaven.

Teshuvav

HaGeonim Lik 56

II. The Preservation of Tradition

A.

הא כבר נקיטי רבנן פירושא דרבנן סבוראי דבתר הוראה והכין אמרו: ניחה ליה . . . אלין מילי בסדור הזה ובלשון הזה אתאמרו משמא דרבנן סבוראי ותדיר בפומיהון דכולהון רבנן בתלמוד. תשובות הגאונים שערי צדק סי' ה' בשם רב שרירא גאון

[Regarding this question] the Rabbis have long accepted the commentary and explanation of the Rabbanan Savorai that were after the ruling [of the Talmud]. This is what they said: . . . These [exact] words in this order were said by the Rabbanan Savorai and it is constantly in the mouths of all of the scholars of the Talmud. **Responsa of the Gaonim - Shaarei Tzedek 5 in the name of Rav Sherira Gaon**

B.

ואתם חברינו שמרו מפנינו דברים שהן מסורת בידינו מפי אבותינו ואבות אבותינו מדורות הרבה כלשון הזה. תשובת הגאונים הרכבי רכה

As for you our colleagues, guard the words of our mouths for they [come from a reliable] tradition which was handed down to us verbatim from our fathers and the fathers of our fathers for many generations. **Responsa of Rav Hai Gaon-Teshuvav HaGaonim Harkavi 228**

C.

ואנחנו בריר לנו טובא מאי דהוי ביומי מר רב פלטוי ומר רב אחא ומר רב מתתיה גאונים ז"ל כמאי דבריר לנא מאי דחזיניה, וידעינא דוכתיה דחד חד ומושב דיליה והרבה משיחות דילהון ויומא יומא מן פירוקיה היכא הוי יתיב ומאי דרש ומאי אתמר במתיבתיה . . . ואית מדינאי ושמועות דקיימין בלבנא כמאן דחזינהו ושמעינהו ואלו העדנו עלינו השמים ואת הארץ דהכא מר רב צמח גאון דרש כן וכן הוה אפשר אף הכין ר' דוסא בן הרכינס . . . גאונים מזרח ומערב ק"מ

We are very clear as to what has occurred in the days of Rav Paltoi Gaon (841-857), Mar Rav Acha (857), and Mar Rav Matatiah Gaonim (859-868). [It is with] the same clarity as the events that we ourselves have witnessed. We know the place of each one, his dwelling place, many of their conversations, their everyday schedule, where they sat, what they expounded and what was stated in the Mesivta . . . There are arguments and traditions that stand [preserved] in our hearts as if we saw and heard them. **Responsa of Rav Sherira Gaon (968-997) - Gaonei Mizrach U'Maariv 104**

III. Commentaries

A.

וסוף בימי אדוננו מרנא ורבנא פלטוי ראש ישיבה ז"ל שלחו לכתוב להם תלמוד ופתרונו וצוה וכתבו להם. מכתב לרב חסדאי נ' שפרוט בשנת ד"א תשי"ב

And lastly, in the days of our Master and Teacher Rav Paltoi, Rosh Yeshiva, of blessed memory, did the [community of Spain] send him a request to send them a copy of the Talmud with **commentary**. [Rav Paltoi acceded to their request] and commanded that it be written to them. **A letter preserved in the Cairo Geniza which was originally sent to Rav Chisdai ibn Shafrut in the year 952.**

B.

וכן מפרש רב האי גבי ד' צריכין להודות בפרק הרואה (ברכות דף נד:). תוספות מסכת שבת דף ב עמוד א

Rav Hai explains this similarly [in his commentary] to the passage in Berachos 54b: Four are required to express thanks. **Tosephos Shabbos 2a**

פי' רב האי גאון דהא דאמר בפסחים (דף ז:): כל המצות כולן מברך עליהן עובר לעשייתן חוץ מן הטבילה היינו בטבילת גר דלא הוי ישראל אלא כשטבל ולא מצי למימר וצונו אבל בשאר טבילות אף על פי שהוא טמא מברך דנהוג עלמא כרבי יהודה בן בתירא בדברי תורה. תוספות מסכת חולין דף קלו עמוד ב

Rav Hai Gaon commented on that which is stated in Pesachim 7b . . . **Tosephos Chullin 136b**

C.

בארץ בבל לומדים פירוש רבנו סעדיה שעשה מכל הקרייה ומששה סדרים. ר' פתחיה מרגנשבורג (חי בסוף המאה הי"ב)

In the land of Bavel they study the commentaries that Rav Saadyah made on Scripture and on the six orders (of Talmud or Mishna). **Rav Pesachiah of Regensburg**

D.

ובתשובות הגאונים מצאתי (רש"י שבת יט:). . . ראיתי בתשובת הגאונים (רש"י ביצה טו.). .
 . . בתשובת הגאונים (בבא קמא פ"ג.). . . רש"י בל"ד מקומות בפירושו על הש"ס

ומצאתי בתשובת הגאונים בבליים. . . רש"י מסכת בכורות מט:

Rashi quotes the explanations of the Gaonim thirty four times throughout his commentary on the Talmud.

I found [the following] in a responsa from the Babylonian Gaonim. **Rashi Bechoros 49a**

IV. Histories

A. Seder Olam Zuta

מאדם עד המבול אלף ושש מאות וחמשים ושש שנים . . . המשפחה מראש גולה שבבבל:
 דוד . . . יהויכין ואחריו בגולה שלתיאל . . . מת שלתיאל ומלך בנו זרובבל . . . וחזר
 זרובבל לבבל ומת שם. ועמד אחריו משולם בנו ובימיו מלכה יון . . . ומת משולם ועמד
 אחריו ברכיה בנו . . . ומת ברכיה ועמד אחריו חסדיא בנו . . . ועמד אחריו ישעיה . . . ועמד
 אחריו עובדיה . . . ועמד אחריו שמעיה בנו . . . ועמד אחריו שכניה בנו שהוא דור עשירי
 ליהויכין בזמן חרבן הבית . . . ונפטר שכניה ועמד חזקיה בנו . . . ועמד עקוב בנו . . . [ועמד
 נחום בנו והיה חכמים עמו שמם רב הונא ורב חינא ורב מתנה ורב חננאל . . . ועמד יוחנן
 אחיו בן עקוב וחכם שלו רב חננאל. . . ועמד אחריו שפט בנו . . . ועמד ענן בנו . . .
 וכאשר נפטר ענן] נשאר נתן במעי אמו והוא נתן צוציתא ראש גולה . . . ועמד אחריו רב
 הונא בנו [ורב ושמואל חכמים שלו?]. . . ונפטר רב הונא בזמן רבי . . . ועמד אחריו נתן בנו
 . . . ועמד ר' נחמיה . . . ועמד אחריו עקביה בנו . . . ונפטר מר עוקבא דצוציתא . . . ועמד
 אחריו הונמר אחיו . . . ועמד אחריו עיקבא אחיו . . . ונפטר אבא ועמד נתן בנו . . . ועמד
 אחריו רב כהנא . . . ועמד אחריו רב הונא בנו ורב אחאי חכם שלו ונפטר מר הונא ועמד
 אחריו מר זוטרא אחיו ונפטר מר זוטרא ועמד אחריו כהנא בנו ונפטר רב כהנא
 ועמד אחריו רב הונא מר אחיו, ושכיב ועמד אחריו רב הונא [בן] אחי[ו] (אביו) בר רב כהנא
 ובגויה כלון דבית דוד והכי הוה אתתיה דרב הונא ריש גלותא ברתייה דמר רב חנינא ריש
 מתיבתא הוה ורב חנינא גברא רבה הוה, ופריש ואזיל דיינא דריש גלותא למתא דרב חנינא
 ריש מתיבתא ובעא למיעבד פרקא ולא שבקיה ריש מתיבתא ואתא לקמיה דריש גלותא
 ופקיד ריש גלותא ושדר ואתייה לריש מתיבתא ופקיד ואותביה בהדי פילי דמתא כולי ליליא
 למחר אתייה ופקיד ושפטו לכל מזייה דדיקניה ולא למיתן ליה אושפיזא ואזיל ריש מתיבתא
 ויתיב בבי כנישתא רבתי ובכא וכו' ונפל מותנא בבי ריש גלותא ומיתו כולהו בחד ליליא
 ופש מר זוטרא בכריסה דאמיה וחזא ההוא ליליא רב חנינא בחלמיה וכו' וכד ילדה וכו'
 שקליה לגביה ואקרייה ושווייה גברא רבה וכד הוה מר זוטרא בר חמש עשרה שנין אזל הוא
 וריש מתיבתא לגבי מלכא ושקליה לראשונותיה מן רב פחדא וכו' והיה מר זוטרא ריש
 גלותא עשרים שנה ומר רב חנינא ורב סמא ורב יצחק חכמים שלו, ובימיו נהרג רב יצחק
 ריש מתיבתא ובהווא ימא נפק מיד רבא גדול זכר נשיאנו לחיי העולם הבא איתחזי ליה
 עמודא דנורא ונפקו בהדיה ארבע מאה גוברין ועברו קרבא עם פרסאי ואורית מלכותא וגבה

גזיאתה שבע שנים, ובסוף שבע שנים חטו הנך דנתקי דהוו בהדיה ואשכחניון דהוו שתויי
 יין נסך וקא מזנן בבית מלכי גוים ואסתליק עמודא דנורא דהוי סגי קמיה ונקטוהו פרסאי
 וקטלוהו, וצלכוהו לריש גלותא מר זוטרא ולריש מתיבתא על גשרא דמחוזא ופקיד מלכא
 ושבייה מתא דריש גלותא, ובההוא יומא דאיקטיל מר זוטרא ריש גלותא זכר נשיאנו לברכה
 אתייליד ליה ברא וקריוהו מר זוטרא על שמיה דאבוה וערקו בית דוד ותלתין שנים לא יכיל
 מר אהונאי לגלויה אנפיה ומר רב גיזא אחוי דאבוהון דבית מר רב נהילאי אזיל ויתיב בנהר
 צבא ומר זוטרא בר מר זוטרא ריש גלותא סליק ליה לארץ ישראל ועיילוהו לריש פירקא . . .
 ואחריו רב גוריא ואחריו מר זוטרא בנו ואחריו מר יעקב בנו ואחריו רב שמעיה בנו ואחריו
 רב ניניא בנו ואחריו רב מינס בנו ואחריו רב מיסא בנו ואחריו רב אבדימי בנו ורב אבדימי
 הוליד את ר' יעקב ואת ר' פנחס ור' יעקב (פנחס) הוליד את ר' חצוב הרי מיהויכין מלך
 יהודה עד זה שלשה וארבעים ראשי גולה. . . סדר עולם זוטא.

From Adam to the Flood there was one thousand six hundred and fifty six years . . . The
 following is the genealogy of the Rosh HaGola in Babylon: David . . . (1)Yohoyochin
 and after him in the Diaspora was (2)Shaltiel . . . Shaltiel died and (3)Zerubavel his son
 reigned after him. . . Zerubavel returned to Babylon and died there. His son
 (4)Meshullem reigned after him. In his days Greece ruled . . . (5)Berachiah . . .
 (6)Chasdiah . . . (7) Yeshiayah . . . (8)Ovadiah . . . (9)Shimayah . . . (10)Shechania [the
 tenth generation from Yohoyochin] . . . (11)Chizkiah . . . (12)Akov . . . [(13)Nachum . . .
 (14)Yochanan . . . (15)Shofot . . . (16)Anan . . .] (17)Noson . . . (18)Rav Huna . . .
 (19)Noson . . . (20)Nechemiah . . . (21)Akavia . . . (22)Hunmar . . . (23)Ukva . . .
 (24)Abba . . . (25)Noson . . . (26)Rav Kahana . . . (27)Rav Huna . . . (28)Mar Zutra . . .
 (29)Rav Kahana . . . (30)Rav Huna . . . (31)Rav Huna . . . (32)Mar Zutra . . . (33)Mar
 Zutra . .

Rav Kahana [Resh Galusa] died and Rav Huna Mar his brother subsequently inherited
 the position. [When] he died [508], Rav Huna bar Rav Kahana, his nephew (uncle),
 inherited the position. Through him, the House of David was destroyed. The following is
 an account of the events: The wife of Rav Huna, Resh Galusa, was the daughter of Mar
 Rav Chanina who was Resh Mesivta. Rav Chanina was a man of vast scholarship and
 saintliness (lit. a great man). The judge of the Resh Galusa left and went to the city of
 Rav Chanina Resh Mesivta and desired to deliver lectures [to the student body of that
 city.] The Resh Mesivta did not let him. He (the judge) subsequently went to the Resh
 Galusa [and told him what had occurred]. The Resh Galusa issued orders and sent for the
 Resh Mesivta and commanded that he be put into a ditch [or dungeon] of the city for the
 entire night. The next day he was brought before him and [the Resh Galusa] issued an
 order that they pull out all the hair of his (the Resh Mesivta's) beard and that he not be
 given any lodging [in the city]. [Thereupon,] the Resh Mesivta went and sat down in the
 Great Synagogue and wept. . . Death [immediately] befell the house of the Resh Galusa
 and they all died in one night. Mar Zutra remained [of the entire house of David] in the
 womb of his mother. Rav Chanina saw him in his dream . . . and when he was born . . .
 he took him unto him and taught him Scripture and eventually made him into a great
 man. When Mar Zutra was fifteen years of age, he together with the Resh Mesivta [Rav
 Chanina, his grandfather,] went to the king and took [back] the position of leadership
 from Rav Pachda . . . Mar Zutra became Resh Galusa for twenty years and Mar Rav
 Chanina and Rav Sama and Rav Yitzchok were his resident scholars. In his days Rav
 Yitzchok the Resh Mesivta was killed. That day he went out . . . and a column of fire

appeared unto him and four hundred men came out together with him and waged war against the Persians and took over the government [of that province] and collected taxes for seven years. At the end of the seven years [an incident occurred and] the men [tax collectors] that were with him sinned and it was found that they had drunk non Jewish wine and had committed immoral acts in the royal house of the non Jews and the column of fire that had gone before him vanished. The Persians captured him and killed him. They hung (or crucified) Mar Zutra and the Resh Mesivta on the bridge of Machuza. The king commanded and the city of the Resh Galusa was taken into captivity. The day that Mar Zutra, the Resh Galusa, was killed, [may the memory of our prince be for blessing,] a son was born unto him. They called him Mar Zutra on the name of his father. The House of David fled. For thirty years Mar Ahunai wasn't able to reveal his face and Mar Giza the brother of the father of the house of Mar Rav Nehilai went and sat in Nahar Tzava. Mar Zutra the son of Mar Zutra Resh Galusa went up to the land of Israel and they elevated him to a position of Resh Pirka . . . (34)Rav Guria . . . (35)Mar Zutra . . . (36)Mar Yaakov . . . (37)Rav Shemayah . . . (38)Rav Ninia . . . (39)Rav Minas . . . (40)Rav Avdimi . . . (41)Rav Yaakov . . . (42)Rav Pinchas . . . (43)Rav Chatzuv . . . Behold that from Yehoyochin king of Yehudah until this time there were forty three Roshei Golah. **Seder Olam Zuta**

B. Seder Tanaim V'Amoraim

משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע . . . ואחריו רב נחמן בר יעקב בשנת תרל"א ואחריו רבה בר רב הונא ונאסף בשנת תרל"ג . . . ומבריייתו של עולם יש היום ד' אלף ותרמ"ז . . . תחילת חכמים היה שמעון הצדיק שהיה בישיבת כנסת הגדולה והוא ריבץ תורה בישראל . . . מימות משה ועד הלל היו שש מאות סדרי משנה כמו שנתן הקב"ה למשה מסיני. ומן הלל ואילך העני העולם וחלשה כבודה [גבורה] של תורה. ולא תקנו הלל ושמאי אלא שש סדרים. והן אנשי המשנה מהלל ועד רבי נתן ורבי. והן והן סוף משנה. . . כל סתם משנה כר' מאיר היא כל סתם ברייתא כרבי נחמיה . . . כל ר' יהודה סתם . . . הוא ר' יהודה בר אלעאי כל ר' שמעון סתם הוא ר' שמעון בר יוחאי . . . אין הלכה כתלמיד במקום רב עד רבא ומרבא ואילך הלכה כבתראה. סדר תנאים ואמוראים

Moshe received the Torah from Sinai and transmitted it to Yehoshua . . . And after him Rav Nachman bar Yaakov died in the year 321 C.E.. After him Rabbah bar Rav Huna died in the year 323 C.E. . . . From the creation to this date is four thousand and six hundred and forty seven years. (887 C.E.). . . The first of the Sages [of the Mishna] was Shimon HaTzaddik who was a member of the conclave of the Knesses HaGadolah and who spread Torah in Israel. . . . From the days of Moshe until Hillel, there were six hundred orders of Mishnah just as they were given unto Moshe at Sinai. From Hillel and on, the world became impoverished and the glory [and power] of Torah became diminished. Hillel and Shamai instituted a mere six orders. These are the authorities [lit. men] of the Mishnah: [The Masters] from Hillel all the way to Rabbi Nathan and Rabbi. These [latter authorities] were the last [authorities] of the Mishnah. . . . The "stam" (unattributed) Mishna was [almost usually] authored by Rabbi Meir. The "stam" (unattributed) Braiisa was [almost usually] authored by Rabbi Nechemia. . . . Every

"stam" (unidentified) Rabbi Yehudah . . . is Rabbi Yehudah bar Illayi. Every "stam" (unidentified) Rabbi Shimon is Rabbi Shimon bar Yochai. . . . Until Rava the halacha is not in accordance with the opinion of a student when arguing against his Master. From Rava and on the halacha is in accordance with the later authority. **Seder Tannaim V'Amoraim**

בסדר תנאים ואמוראים כתב הלכתא כמר בר רב אשי בכולי הש"ס לבר ממיפך שבועה ואודיתא. תוספות מסכת יומא פג.

The Seder Tannaim V' Amoraim wrote that the ruling is always in accordance with Mar bar Rav Ashi throughout the Talmud with the exception of "Meipach Shevuah" and "Odeisa". **Tosephos Yoma 83a**

וכן בסדר תנאים ואמוראים דאסור משום סחיטה. תוספות מסכת כתובות ו.

Similarly, the Seder Tannaim V' Amoraim explains that it is forbidden because of squeezing. **Tosephos Kesubos 6a**

וכן בסדר תנאים ואמוראים פסק הלכה כריב"ל בכ"מ. תוספות מסכת עבודה זרה לה.

Similarly, the Seder Tannaim V' Amoraim rules that in every case the halachah is in accordance with Rabbi Yehoshua ben Levi. **Tosephos Avodah Zarah 35a**

C. The Letter of Rav Sherira Gaon

וששאלתם כיצד נכתבה המשנה . . . מה טעם הקדימו כפורים לשקלים וסוכה ליום טוב ושתייהן לראש השנה? . . . ותו תוספתא . . . אמאי הניחן רבי ולא כתבה? וכן הברייתות כיצד נכתבו. וכן התלמוד כיצד נכתב. וכן רבנן סבוראי כיצד נסדרו אחרי רבינא ומי מלך אחריהם וכמה שנים מלכו מאותו זמן עד עכשיו. הקדמה לאגרת רב שרירא גאון

Regarding that which you asked: How was the Mishna written? . . . Why was the tractate Yoma arranged to be placed before Shekolim, Sukah before Yom Tov and both of them before Rosh Hashana? . . . In addition, regarding the Tosephta [of Rabbi Chiyah], why did Rebbi leave out of the Mishna the information contained therein? Similarly, how were the Braiisos written? . . . Similarly, how was the Talmud written? . . . And similarly, what was the order of the Rabbanan Savorai who lived after Ravina? Who reigned after them? How many years did they reign from then until now? **The preface of the letter of Rav Sherira Gaon addressed to Rav Yaakov ben Nissim and the community of Karuen**

V. Sheiltos

A.

ובתריה מלך מר רב נטרוי כהנא בן מר רב אמונה ומן בגדד הוה ומן תותירא ברא וביומיה סליק רב אחא משבחא לארץ ישראל דמר רב נטרוי שמעיה הוה וכד אדברינהו נשיאה עליהו סליק להתם. אגרת דרב שרירא גאון 103

And after him Rav Natroi Kahana ben Mar Rav Emuna reigned. He was from Baghdad, form the outer bridge. In his days Rav Acha of Shavchaa went up to the land of Israel. This was because Rav Natronai had been a close student of his, and when the Resh Galusa appointed his [student over himself, the Master,] he left and went up to the land of Israel. **The Letter of Rav Sherira Gaon p. 103**

רב אחא משבחא חכם גדול היה וחבר שאילתות שלו מכל מצות האמורות בתורה והספר מצוי בידינו עד היום וכל הבאים אחריו בדקוהו ופשפשו בו ושמענו שעד היום לא נמצא בו שום טעות בעולם, אבל לא נסמך רב אחא לגאון מפני שנאת ריש גלות שבאותו דור שהיה שונאו וסמך שמשו רב נטרונאי וכעס רב אחא והלך לו מבבל לא"י ונפטר שם. ספר הקבלה מהראב"ד

Rav Acha of Shavcha was a great sage who authored his Sheiltos on all the mitzvos of the Torah. The work is still found in our hands [i.e. frequently studied] to this day. All those that followed him thoroughly checked it out. It is commonly reported that even to this day no one has found an error. Rav Acha was never appointed as a Gaon because of the hatred that the Resh Galusa of that generation had towards him and it was because of that he appointed his student, Rav Natronai over him. Rav Acha was angry [at the Resh Galusa for this] and left Bavel for the land of Israel where he passed away. **Sefer Hakabbalah, Raavad.**

C.

שאלתא דמחייבין דבית ישראל למינח ביומא דשבת דכד ברייה קודשא בריך הוא לעלמיה ברייה בשיתא יומי ונח ביומא דשבתא וברכיה וקדשיה כאיניש דבני ביתא וכד מצבית ליה וגמר ליה לעיבידתיה עביד הילולא חד יומא כדאמרא אינשי הילול (כילול) בתי דכתיב ויכל אלקים ביום השביעי ואמר לן רחמנא נוחו ביומא דשבתא כי היכי דנחי ביה אנא דכתיב זכור את יום השבת לקדשו ואסור ליענוי ביה אלא מתבעי ליה לבר ישראל לעינוגי ביה . . . וכי אדר לאיענוי בשבתא עינוי דרשות אבל חזא מלתא דצערא וצריך למיתב בתעניתא משום בטולי חלמא בישא שפיר דמי דאמר רבה בר מחסיא אמר רב חמא בר גוריא אמר רב: יפה תענית לחלום כאש לנעורת. אמר רב יוסף ובו ביום. ואמר רב חסדא אפילו בשבת. ברם צריך את למילף האי מאן דיתב בתעניתא במעלי דשבתא מהוא לאשלומיה . . . אי נמי אילו דקא אזיל לדבר הלכה או לפירקא או לתפלה בשבת מהו לפסוע פסיעה גסה . . . בריך שמיה דקב"ה דיהב לנא אוריתא ומצוותא על ידי משה רבנא לאלפיה עמיה בית ישראל תנו רבנן: קערות שאכל בהן ערבית מדיחן לאכול בהן שחרית, שחרית – מדיחן לאכול בהן בצהרים, בצהרים – מדיחן לאכול בהן במנחה. מן המנחה ואילך שוב אינו מדיח, אבל כוסות וקיתוניות וצלוחיות – מדיח והולך כל היום כולו, לפי שאין קבע לשתייה. אמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא: כל המקיים שלש סעודות בשבת ניצול משלש פורעניות: מחבלו של משיח, ומדינה של גיהנם, וממלחמת גוג ומגוג. מחבלו של משיח – כתיב הכא יום וכתוב התם הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום וגו'. מדינה של גיהנם – כתיב הכא יום וכתוב התם יום עברה היום ההוא. ממלחמת גוג ומגוג כתיב הכא יום וכתוב התם ביום בא גוג. . . .

ולענין שאילתא דשאלנא קדמיכון . . . שאילתא א' פרשת בראשית

(1) Sheilta (Question): The House of Israel is required to rest on the day of Shabbos. For when the Holy One, blessed be He, created the world, He created in six days and rested on the day of Shabbos. He blessed it and sanctified it. This is similar to a person who built a house. When he finally erects it and puts the finishing touches to the house, he makes a one day celebration. This is the popular saying: Hillul (or Killul) Batei (celebrating the building of a house) as it is written: And G-d finished (Vay **khal**) on the seventh day. And the Merciful One told us, "Rest on the day of Shabbos just as I rested." As it is written: Remember the day of Shabbos to sanctify it. It is forbidden to afflict oneself (fast) on that day. Rather a Jew should enjoy himself on that day. . . . this prohibition applies when one makes a vow to optionally fast. However, if he saw something disturbing and wishes to fast in order to annul the terrible dream, this is allowed. For Rabbah b. Mehasia said in the name of R. Hama b. Gorias in Rav's name: Fasting is as potent against a dream as fire against shredded flax. Said R. Yosef: Providing it is on that very day. R. Hisda added: And even on the Sabbath.

(2) **However, you have to do research in to the following:** If a person is fasting on Friday can he complete the fast on Friday or must he eat before nightfall? . . . Additionally, is one allowed to take large steps [i.e. to run] on Shabbos [which is normally disallowed] in order to go hear a class in halacha or attend a Talmudic lecture or to pray?

(3) Blessed is the name of the Holy One, blessed be He, that gave us Torah and Mitzvos through Moshe, our teacher, in order to teach His people, the house of Israel.

Our Rabbis taught: The plates on which one eats in the evening [Friday night] may be washed in order to eat on them in the morning; [those which are used] in the morning may be washed in order to eat on them at midday; [those used] at midday are washed in order to eat on them at minhah; but from minhah and onwards they may no longer be washed; but as to goblets, drink-ladles and flasks, one may continue washing [them] all day, because there is no fixed time for drinking. R. Shimon b. Pazzi said in the name of R. Yehoshua b. Levi in Bar Kappara's name: He who observes [the practice of] three meals on the Sabbath is saved from three evils: the travails of the Messiah, the retribution of Gehinnom, and the wars of Gog and Magog. 'The travails of the Messiah': 'day' is written here; whilst there it is written, Behold, I will send you Elijah the prophet before the great and terrible day of the L-rd comes. 'The retribution of Gehinnom': 'day' is written here; whilst there it is written, That day is a day of wrath. 'The wars of Gog and Magog': 'day' is written here; whilst there it is written: in that day when Gog shall come.

(4) And [now] regarding the question that I asked before you [i.e. in your presence] . . .
Sheilta #1 Parshas Beraishis

D.

שאילתא דמחייבין דבית ישראל למיגמר אורייתא ולאגמורי ולמיגרס ולקיומי וכל מאן דמעסי גיה לחבריה למיגמר אורייתא חשבינן עליה קמיה שמיא כמאן דהוא ברייה אמר ריש לקיש: כל המעסה את חברו לדברי תורה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו, שנאמר ואת הנפש אשר עשו בחרן ולא כתיב אשר למדו רבי אלעזר אומר: כאילו עשאן לדברי תורה, שנאמר ושמתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם. רבא אמר: כאילו עשאו לעצמו, שנאמר ועשיתם אתם אל תקרי אתם אלא אתם. אמר רבי אבהו: כל המעשה את חברו לדבר

מצוה – מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו, שנאמר ומטך אשר הכית בו את היאר, וכי משה הכהו והלא אהרן הכהו אלא . . .

ברם צריך תלמוד ומעשה אי זה מהן קודם . . .

ת"ש כבר היה רבי טרפון וזקנים מסובין בעלית בית נתזה בלוד, נשאלה שאילה זו בפניהם: תלמוד גדול או מעשה גדול? נענה רבי טרפון ואמר: מעשה גדול, נענה ר"ע ואמר: תלמוד גדול, נענו כולם ואמרו: תלמוד גדול, שהתלמוד מביא לידי מעשה. תניא, רבי יוסי אומר: גדול תלמוד – שקדם לחלה ארבעים שנה, לתרומות ולמעשרות – חמשים וארבע, לשמיטים – ששים ואחת, ליובלות – מאה ושלוש . . . שאילתא ד' פרשת לך לך

(1) Sheilta: The Jewish people are required to study Torah, to teach it, to know the texts thoroughly by review and to implement its teachings. Any person who influences his friend to go on to study is considered as if he created him.

Resh Lakish said: He who teaches Torah to his neighbour's son is regarded by Scripture as though he had fashioned him, as it is written, "And the souls which they had made in Haran." R. Elazar said: As though he himself had created the words of the Torah, as it is written, "Keep therefore the words of this covenant, and make them." Raba said: As though he had made himself, for it is written, 'and make them': render not them but yourselves. R. Abbahu said: He who causes his neighbour to fulfill a precept is regarded by Scripture as though he had done it himself, for it is written, "[The L-rd said unto Moses . . . take . . .] thy rod, wherewith thou smotest the river." Did Moses then smite it? Aaron smote it! But, he who causes his neighbour to fulfill a precept, is regarded by Scripture as though he had done it himself.

(2) However one needs to know the following: Which one takes precedence, the study of Torah or its fulfillment?

(3) Come and hear: (Kiddushin 40b) R. Tarfon and the Elders were once reclining in the upper story of Nithza's house, in Lydda, when this question was raised before them: Is study greater, or practice? R. Tarfon answered, saying: Practice is greater. R. Akiba answered, saying: Study is greater, for it leads to practice. Then they all answered and said: Study is greater, for it leads to action. It was taught: R. Yosei said: Great is learning, since it preceded hallah by forty years, terumoth and tithes by fifty-four years, shemittin by sixty-one, and jubilees by one hundred and three. **Sheilta #4 Parshas Lech Lecha**

E.

שאול שאילה זו לעילא מרבי תנחום דמן נוי: מהו לכבות בוצינא דנורא מקמי באי שא בשבתא? פתח ואמר: אנת שלמה, אן חכמתך אן סוכלתנותך לא דייך שדבריך סותרין דברי דוד אביך, אלא שדבריך סותרין זה את זה דוד אביך אמר (תהלים קטו) לא המתים יהללו י-ה ואת אמרת (קהלת ד) ושבח אני את המתים שכבר מתו, וחזרת ואמרת (קהלת ט) כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת לא קשיא, הא דקאמר דוד לא המתים יהללו י-ה הכי קאמר: לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות קודם שימות, שכיון שמת - בטל מן התורה ומן המצות, ואין

להקדוש ברוך הוא שבח בו, והיינו דאמר רבי יוחנן, מאי דכתיב (תהלים פח) במתים חפשי - כיון שמת אדם נעשה חפשי מן התורה ומן המצוות. ודקאמר שלמה ושבח אני את המתים שכבר מתו - שכשחטאו ישראל במדבר עמד משה לפני הקדוש ברוך הוא, ואמר כמה תפלות ותחנונים לפניו ולא נענה, וכשאמר (שמות לב) זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך - מיד נענה, ולא יפה אמר שלמה ושבח אני את המתים שכבר מתו? . . . ולענין שאילה דשאיילנא קדמיכון: נר קרויה נר, ונשמתו של אדם קרויה נר, מוטב תכבה נר של בשר ודם מפני נרו של הקדוש ברוך הוא. שבת ל

This question was asked before R. Tanhum of Neway : What about extinguishing a burning lamp for a sick man on the Sabbath? — Thereupon he commenced and spake : Thou, Solomon, where is thy wisdom and where is thine understanding? It is not enough for thee that thy words contradict the words of thy father David, but that they are self-contradictory! Thy father David said, The dead praise not the L-rd; whilst thou saidest, Wherefore I praised the dead which are already dead but yet again thou saidest, for a living dog is better than a dead lion. Yet there is no difficulty. As to what David said: 'The dead praise not the L-rd', this is what he meant: Let a man always engage in Torah and good deeds before he dies, for as soon as he dies he is restrained from [the practice of] Torah and good deeds, and the Holy One, blessed be He, finds nought to praise in him. And thus R. Johanan said, What is meant by the verse, Among the dead [I am] free? Once a man dies, he becomes free of the Torah and good deeds. And as to what Solomon said, 'Wherefore I praised the dead that are already dead' for when Israel sinned in the wilderness, Moses stood before the Holy One, blessed be He, and uttered many prayers and supplications before Him, but he was not answered. Yet when he exclaimed, 'Remember Abraham, Isaac, and Israel, thy servants!' he was immediately answered. Did not then Solomon well say, "Wherefore I praised the dead that are already dead"? . . . And as for the question which I asked before you, — a lamp is designated lamp, and the soul of man is called a lamp: better it is that the lamp of flesh and blood be extinguished before the lamp of the Holy One, blessed be He. **Shabbos 30a-b**

F.

ופותח ראש גלות ודורש בענין הפרשה של אותו היום, או יתן רשות לראש ישיבה סורא לפתוח ולדרוש . . . והתורגמן עומד עליו ומשמיע דבריו לעם . . . וכשהוא גומר מתחיל בבעיא ואומר: ברם צריך את למילף. ועומד זקן אחד חכם ורגיל ומשיב בענין ויושב. ספור ר' נתן הבבלי

The Resh Galusa then begins his lecture and expounds on a subject related to the parsha of that day or he gives permission to the head of the Yeshiva of Sura to begin and lecture. . . The "turgamen" (the scholar who repeats the lecture to the assembled in a loud and clear voice) stands by him and communicates his words to the people. . . . As he finishes [the lecture], he begins to ask an [halachic] question and says: **However, you have to do research in to the following** . One of the wise and experienced scholars then gets up, responds appropriately and then sits down. **The Account of Nasan HaBavli.**

G.

וקבלנו קבלה ברורה על רב אחא ז"ל שהיה לו בן ולא היה לו חפץ לשקוד בתורה כלל וחבר בעבורו ספר השאלות כדי שבכל שבת ושבת כשיקראו הסדר יבאר לו בו הלכות ידועות מן התלמוד. מאירי בהקדמת פירושו למס' אבות

We have received a reliable tradition regarding Rav Acha of blessed memory that he had a son who had no desire to dedicate himself to the study of Torah. He [therefore] created his work, the Sheiltos, in order that [his son] read it every Shabbos so that when the parsha would be read [in the synagogue] this work would be used by him to clarify [many of the] familiar laws of the Talmud. **Introduction of the Meiri to his commentary to Avos**

VI. Halachos Gedolos

A.

שלא היה כמותו מן כמה שנים עד עכשיו. שהיה גדול במקרא ובמשנה ובתלמוד ובמדרש ובתוספתות ובהגדות ובהלכה למעשה, ולא היה אומר דבר שלא שמע מפי רבו, [אמר יהודאי ז"ל שמעולם לא שאלתם אותי דבר ואמרתי לכם, אלא דבר שיש לי ראייה מן תלמוד ולמדתי הלכה למעשה מרבי ורבי מרבון] והיה גדול בקדושה ובטהרה ובחסידות ובענוה. והיה מדקדק בכל המצות כולן. והיה מאסיר את עצמו לשמים והיה מקרב את בריות לתורה ולמצוות, ולא הניח כמותו. פירקוי בן באבוי (תלמיד תלמידו) מהגניזה שבקהירא

From his time until the present there has been no one like him (Rabbi Yehudai Gaon). He was outstanding in Scripture, Mishna, Talmud, Midrash, Tosephta, Hagados, and practical halacha. He never said anything that he hadn't heard from his Master. [Yehudai, of blessed memory, said, "I never replied to questions posed to me unless I had a proof from the Talmud. I have learned practical halacha from my Master. My master learned it from his master before him.] He was a giant in holiness, purity, piety and humility. He was careful in the observance of every single commandment. He gave himself over to heaven and he brought humankind closer to Torah and mitzvos. [On his passing] he left no one of his stature [to replace him]. **Pirkoi ben Baboi, a disciple of Rabbi Yehudai's disciple. From the Cairo Geniza**

B.

לית לן למעבד מאי דלא עבד מר רב יהודאי. תשובות הגאונים ליק

We can not do that which Mar Rav Yehudai did not. **Teshuvos HaGaonim Lik**

C.

ובתריה מר רב יהודאי בר מר רב נחמן ג' שנים ומחצה והוא נמי מפומבדיתא ולא הוה מאן דמפליג בחכמה בסורא כותיה. אף הוא נמי שקליה שלמה נשיא' ומנייה להתם ומאור עינים היה. והוא ואחיו היו גאונים בתרתי מתיבתא בפרק אחד ובאותן הימים בתריה נפק ענן. אגרת דרב שרירא גאון 107

After him was Mar Rav Yehudai bar Mar Rav Nachman. He reigned for three and a half years (759-763). He also was from the yeshiva of Pumbedeisa and there was no one of comparable wisdom in Sura. He was also taken by Shlomo the Resh Galusa and appointed there [in Sura]. He was blind. He and his brother were Gaonim in the two Mesivtos at the same time. In those days Anan left the fold. **The Letter of Rav Sherira Gaon p. 107**

D.

ובימי רב שמואל זה היה ר' שמעון קיירא ולא נסמך לגאון וחבר חלכות גדולות בשנת אלף נ"ב (ס"ב) לשטרות שהיא שנת ד' תק"א (תקי"א) בשנה השלישית לגדולות רב שמואל בר מרי בשנת ח' (י"ח) לגדולות רב שמואל מזרע אמימר והזכיר שמועות משמא דרב כהן צדק ולא שמענו מעולם שהיה בזמנו גאון ששמו כהן צדק ואפשר שכהן צדק זהו שהיה רבו וחכם גדול היה ולא נסמך. . . . ואחריו ר' יהודאי ג' שנים ומחצה ומת בשנת ד' תקכ"ג והוא חבר הלכות פסוקות ו(מ)הלכות גדולות קבצם וסגי נהר היה. ספר קבלה מהראב"ד

Rav Shimon Kayara was in the days of this Rav Shmuel (748-755?) [Resh Mesivta of Pumbedeisa]. He (R. Shimon) was never appointed Gaon. He was the author of Halachos Gedolos in the year 751 in the third year of Rav Shmuel bar Mari and the eighteenth year of Rav Shmuel [Resh Mesivta of Sura], a descendant of Ameimar. He mentioned halachos in the name of Kohen Tzedek. We have no record of someone by that name that was a Gaon at the time. Perhaps Kohen Tzedek was his master. He was a great scholar but he was not appointed to the position of Gaon. . . . After him was Rav Yehudai who reigned for three and a half years. He died in the year 763. He was the author of Halachos Pesukos. The Halachos Gedolos incorporated them in his work. He was blind. **Sefer Kabbalah - Raavad**

E.

הכין חזינא דאשכחתון בהלכות דרב יהודאי זכר אדונינו לברכה לאו טעות סופר הוא אלא אמירא משמיה ומשמא דרבנותא אחרני נמי יסודי עולם וכו' ורב שמעון כצדויא (כיירוא) דתקן חלכות גדולות לא קם אטעמיהון דרב יהודאי ודהנך רבותא. תשובת ר' האי גאון בס' תש' גאונים קדמונים

We have seen that that which we find in the Halachos of Rav Yehudai of blessed memory is not the result of a scribal error but rather a [mis]quote taken from him or one of the other teachers, the foundations of the world, . . . Rav Shimon Katzduya (Kayara) who put together the Halachos Gedolos did not understand the reasoning of Rav Yehudai and the other teachers. **Teshuva of Rav Hai Gaon, Teshuvos Gaonim Kadmonim**

F.

וששאלתם שנים אוחזין בסכין ושוחטין וההוא תורא דאישתחיט בשנים שלשה מקומות וכו' דאית פלוגתא בין הלכות גדולות לגאון אחר דבהלכות גדולות פסק דמותר וכו' הכין חזינא דמאי דכתב רב שמעון קיירא בהלכות גדולות בהא מלתא ממרא דרב אחא משבחא הוא בשאלתות דבהעלותך ובעיא דבעא אית בה פירושא . . . אילן ואילן מילי דרב אחא משבחא וכתבינון רב שמעון בהלכות גדולות. תשובת הגאונים הרכבי שע"ו

Regarding that which you asked regarding the case of two people who were holding a knife and slaughtered an animal and regarding the case of the ox that was slaughtered through cutting the animal in two or three places [along the esophagus and trachea] there exists an argument between the Halachos Gedolos and another Gaon. The Halachos Gedolos rules that it is permitted . . . It seems clearly that that which Rav Shimon Kayara wrote in the Halachos Gedolos regarding this subject is actually a statement made by Rav Acha of Shavcha in the Sheiltos of Parshas Bahaloscha. The question that he posed has the following explanation . . . all of this are the words of Rav Acha of Shavcha which Rav Shimon wrote in the Halachos Gedolos. **Teshuvos HaGaonim - Harkavi 376**

G.

אלו פירושי דפירוש מר רב חנינאי ריש מתיבתא בשאלתא דכלה. ה"ג הל' בכורות

These were the explanations that Mar Rav Chaninai Resh Mesivta gave at the "sheilta" of the Kallah. **Halachos Gedolos Hilchos Bechoros**

בעו רבנן קמי מר רב חנינאי גאון בכלה רבתי דנכרי לא הוי שליח לקבל את הגט . . . ואמר להו לרבנן לא . . . ורבנן דהשתא קאמרינן . . . הלכות גדולות ה' גיטין

The Rabbanan asked in the presence of Mar Rav Chaninai Gaon at the Kallah Rabosi . . . He told the Rabbanan . . . [However,] the Rabbanan of today [disagree] and say . . .

Halachos Gedolos Hilchos Gittin

ויש בידינו פסק דין שכתב אדוננו מר רב חנינאי כהנא בר הונא ריש מתיבתא תלמיד מר רב יהודאי, ז"ל ומיתתו לחיי העולם הבא טהור וקדוש, דהלכה כרבי יוחנן ב"ב. תשובות הגאונים שערי צדק ח"ד ש"ג סימן יב

We have in our possession a halachic ruling of Mar Rav Chaninai Kahana bar Huna, Resh Mesivta, a disciple of Rav Yehudai, of blessed memory for the world to come, the pure and holy one. [He ruled that] the halacha is according to the opinion of Rabbi Yochanan ben Beroka. **Teshuvos HaGaonim - Shaarei Tzedek. Book 4, Section 3 Chapter 12**

H.

מר רב יהודאי גאון הכי אמר היכא דלא מנא עומר לילה קמא לא מני בשאר לילותא, מאי טעמא, דבעינא שבע שבועות תמימות וליכא, אבל בשאר לילותא היכא דלא מנו מאורתא מאני ביממא ושפיר דמי. ה"ג הל' מנחות

Mar Rav Yehudai Gaon said the following: Where he did not count the Omer on the first night he shouldn't count on the other nights. What is the reason? Because we need seven complete weeks and they are lacking. If however, he failed to count on any of the other nights he may count by day. **Halachos Gedolos Hilchos Minachos**

והיכא דאנשי ולא בריך על ספירת העומר מאורתא, מברך למחר. ה"ג הל' עצרת

If a person forgot and didn't count [lit. didn't make a benediction] at night he may make the benediction the following day. **Halachos Gedolos Hilchos Atzeres**

I.

והכי אמור רבנן משום מר רב יהודאי דמאן דמורין חבריה ובתר דיהב ליה אורכתא מימלך ובעי לטולי ומורין איניש אחרינא, אית ליה רשותא דהילכתין קיימא לן דשליח שוויה. ה"ג בבא קמא

This is what the Rabbanan say in the name of Mar Rav Yehudai . . . **Halachos Gedolos Bava Kama**

J.

וגם רב יהודאי גאון פסק כן דדוקא בחמץ פסק רבא כרב דשאלו מקמיה כל איסורין שבתורה במשהו כרב או בנותן טעם כר"י והשיב מדאמר רבא חמץ בזמנו בין במינו בין שלא במינו במשהו א"כ בהא [מיהו] הלכה כרב במשהו אבל בשאר איסורין בנ"ט כר' יוחנן וכר"ל ועוד אומר ר"ת דלא גרסי' במשהו כרב וכן משמע בה"ג דלא גרס ליה וסבר רבא גם בחמץ כר' יוחנן והא דלא פסק בהדיא הלכה כר' יוחנן משום דה"א דלא פסק כוותיה אלא בזמנו אבל שלא בזמנו לא דלא תקשי דרבא אדרבא דהא אמר רבא קנסא הוא דקניס ר' שמעון כדפרי' להכי איצטריך לפרש . . . ובה"ג של אספמיא פסק דחתיכה בחתיכות בנ"ט ומייתי מדרבא בפ' גיד הנשה (חולין צז.) תוספות מסכת פסחים דף ל עמוד א

Rav Yehudai also rules that way . . . and he replied that by the fact that Rava said, "Chometz is forbidden in a mixture in the smallest amount . . . [However it seems that] the author of the Halachos Gedolos does not have that [passage] in his text . . . The author of the Spanish Halachos Gedolos rules that . . . **Tosephos Pesachim 30a**

K.

ובה"ג מפרש כדי תפיסת יד כדנקיט איניש בשתי אצבעותיו ודבריהם דברי קבלה ויש לסמוך עליהם. תוספות מסכת חולין מד.

The author of the Halachos Gedolos explains . . . and [his ruling can be relied upon because] all of his words are based on tradition [from previous generations]. **Tosephos Chullin 44a**

איברא שהגאון בעל ההלכו' אמר' ולא היה גאון שפרכס בדבר ונודע לנו שכל דבריו דברי קבלה הם שכן קבל מהגאונים ומרבנן סבוראי ומרבנן דסוף הוראה. שו"ת מהרי"ט חלק ב-יו"ד סימן יא

It is true that the Gaon, the author of the Halachos Gedolos, made that statement and there was no [other] Gaon that swayed from his ruling. It is known to us that all of his words are based on tradition for he received traditions from the Gaonim and the Rabbanan Savorai and the Rabbanan who were the last authorities of the Talmud.

Teshuvah Maharit Section 2 Yoreh Deah Chapter 11

VII. Minor Works

A. Shimusha Rabba

כתב בשימושא רבה דתפילין צורה דשי"ן דימינא ג' רישי ודשמאלא ד' רישי ואי אפיך לית לן בה . . . עוד כתוב בתקון תפילין שעושה אותם רחבים ב' אצבעות ואי עבדינהו טפי שפיר דמי ואי פחית לא מיפסיל בהכי ובריש המוצא תפילין (עירובין דף צה:) פירשתי טעם דומיא דציץ, מ"ר. תוספות מסכת מנחות דף לה עמוד א

The **Shimusha Rabba** writes that the form of the "shin" on the right side of tefilin has three prongs and the left side has four. However, if it were reversed it does not invalidate it. . . . It also writes that tefillin should be wide [at least] two finger widths. If it were wider it is fine. If it is less it is not invalidated. In the beginning of chapter "HaMotzei Tefillin" (Eiruvim 95b) I explain that is because it is the same size as the forehead plate of the Kohen Gadol. **Tosefos Menachos 35a**

אמר רבא האי מאן דבעי למיעבד תפילין מייתי אעא טבא תרין אצבעיה . . . שמושא רבה

Raba said: A person who wants to make tefillin should bring superior wood that is wide two fingerwidths . . . **Shimusha Rabbah**

ואפשר דבעי למהוי האי אמר רבא כגון רבא דיליה, כלומר על שום הרב שלמדו האי שמושא ולא שם רבא שהוזכר בתלמוד. רא"ש בהלכות קטנות

It is possible that "Rabba" is referring to his Rav (his teacher). In other words, it is referring to the Rav who has taught him that law (shimusha) and it does not refer to Raba who is mentioned in the Talmud. **Rosh in Hilchos Ketanos**

וכל הדברים הללו שכתבתי אליכם לא מתלמודי ולא מחכמתי אלא ממה שלמדתי מרבי מתלמוד ומהלכה למעשה שהיה רבי שמיה ראבה זכר' לברכה ולחיי עולם הבא שהיה תלמיד מר רב יהודאי גאון. פרקוי בן באבוי מהגניזה מקהירא

The entirety of the words that I have written to you is not based on my own interpretation of the Talmud or my own wisdom but rather on what I learned from my teacher in Talmud and practical halacha. My teacher's name was **Rabba**, may his memory be blessed and to the next world. He was a disciple of Mar Yehudai Gaon. **Pirkei ben Baboi-Cairo Geniza**

B. Basar Al Gabei Gechalim

ואר"ת דבכל ספרים קדמונים כן אבל בספר בשר על גבי גחלים גרס . . . תוס' מס' יבמות לד:

However, in the work *Basar Al Gabei Gecholim* the text reads . . . **Tosefos Yevomos 34b**

כי מצאתי בספר אור זרוע, כתב יד ה"ר שמואל הלוי מוורמשא בספר בשר על גבי גחלים, תשובת רב פלטוי גאון. וז"ל . . . שו"ת הרא"ש כלל לב סימן ה ספר חד נקרא ספר בעג"ג מפני שמה שכתוב בו יש בו סברא וטעם כבשר הנצלה ע"ג גחלים. לקוטי מהרי"ל